

Lausuja	Lausunto	Vastine
Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta antoi kokouksen keskustelun perusteella seuraavan lausunnon: Kohta 7.1. Rakennusten arviointiperusteet, koulutuspalvelut, kappale kolme: Vaihtoehtona nähdään alueelliset keskittymät, joissa kunnan eri palvelut tuotetaan alueellisesti keskitetty palvelukeskittymissä, mikä helpottaa palveluiden saatavuutta ja pystytään tehokkaasti vastaamaan lapsimäärien vähenemisestä aiheutuviin haasteisiin. Palvelukeskittymällä lisäisi myös alueiden houkuttelevuutta muilta paikkakunnilta Loviisan muuttaville, mutta samalla se vähentäisi reuna-alueiden houkuttelevuutta ja olisi kaupungin strategian vastainen varhaiskasvatuksen ja koulutuksen palveluiden saatavuuden osalta laajasti ympäri kaupunkia.	Kyseinen kappale on toiminnan kommentti arviointiperusteeksi, eli kyseessä on palveluverkkokysymys, joka ratkaistaan palveluverkon laadinnassa, ei kiinteistöstrategiassa.
Kasvatus- ja sivistyslautakunta	Kasvatus- ja sivistyslautakunta totesi lausuntonaan, että kiinteistöstrategian on otettava kantaa myös kaupungin vuokraamien kiinteistöihin. Lisäksi kiinteistöstrategian on oltava sisällöltään, sanastoltaan ja rakenteeltaan selkeä ja helposti ymmärrettävä. Termin ja lyhenteiden selostus on oltava samassa käytettävissä yhteydessä. Kasvatus- ja sivistyslautakunta pitää tärkeänä että strategian avulla kiinteistöjen ennakoitavuus paranee. Kasvatus- ja sivistyslautakunta ehdottaa, että investointisuunnitelma eriytetään tilapalvelun vastuulle ja suojeltujen rakennusten on saatava oma luokituksensa.	Strategia ottaa kantaa vuokrattuihin kiinteistöihin, ja vuokrauksen periaatteet on kerrottu kohdassa 7.5 Vuokran määrittäminen. Kiinteistöstrategian kiinteistösananon on oltava sama kuin mitä käytetään kiinteistöihin liittyvissä sanastoissa, jotta yleistykset eivät aiheuttaisi turhia väärinymmärryksiä.
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa lausuntonaan, että kulttuuriperintöön liittyvät erityispiirteet on tunnistettava ja säilyttämistavoite on asetettava. Kiinteistöstrategiassa on oltava ajantasaiset tiedot rakennetusta ympäristöstä ja rakennuksista kulttuuriympäristöineen.	Kiinteistöjen erityispiirteet kuvataan kohteiden tarkemmassa dokumentissa, ns. kohdekortissa (työlistalla). Itse strategiaan tuotuna tieto paisuttaisi asiakirjaa tarpeettomasti. Kiinteistöstrategia pyrkii luomaan työkalun eri kiinteistöjen arvottamiseksi kaupungin toimintojen kautta; itse päätökset esimerkiksi säilyttämistavoitteista luovat toiminnan, jota kiinteistöstrategia sitten palvelee.
Rakennus- ja ympäristölautakunta	Rakennus- ja ympäristölautakunta keskusteli kiinteistöstrategialuonnoksesta. Todettiin, että luonnoksesta ei annetta lausuntoa elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunnalle.	
Tarkastuslautakunta	Tarkastuslautakunta toteaa lausuntonaan: Tarkastuslautakunta on tyytyväinen, että kiinteistöstrategia on vihdoin saatu tähän vaiheeseen. Tarkastuslautakunta toteaa, että lausuntokierroksella oleva kiinteistöstrategia on hyvä, perusteellinen sekä tarpeellinen ja sen liitteenä oleva kiinteistölukettelo on laadittu kattavasti. Tarkastuslautakunta toivoo, että kiinteistöstrategia hyväksyttäisiin nopeasti ja se saataisiin monipuolisesti käyttöön.	
Vanhusneuvosto	1) Strategiassa käytetään sanaa” kylä” kun parempi ilmaisu olisi kaupunginosa. 2) Kohtaan 3.1. Kappaleen loppuun lisätään: Ikäihmisten osuuden merkittävä kasvu tulevaisuudessa huomioidaan heidän sosiaalisen kanssakäymisen varmistamiseksi riittävä suurella ajanmukaisella kokontumistilalla. 3) Kohtaan 7.1 Hyvinvoinnin palvelut; Kyseylä tilojen soveltuvuuden arvioimiseksi on ikäihmisten osalta lähtettävä vanhusneuvostolle, joka koordinoi vaikuttamistoimielimenä yhteistyössä yhdistysten kanssa näitä asioita ja lausuu ikäihmisiä koskevista asioista. 4) Kohtaan7.5 Tekninen korjaus kohtaan asuntovuokrauksesta vastaa Loviisan Asumnot Oy (ei Kiinteistöt). 5) Kohtaan 7.5.1; Lauseen loppuun lisätään; Kaupungin järjestämien tilaisuuksien kohdalla ei peritä erillistä maksua tilojen käytöstä, eikä ikäihmisten kokontuessa hoitamaan vapaaehtoistyötä edistääkseen ikäihmisten henkistä hyvinvointia sekä yhteisöllisyyttä.	Korjattu tekstiin. Kohta 3.1 on tarkastelu vallitsevasta väestöennusteesta. Lisäysehdotus kuuluu palveluverkkoon, jota sitten kiinteistöstrategia toteuttaa. Vanhusneuvoston ja muiden vaikuttamiselmien osallistuminen on määritelty ja päätetty muualla. Tämä korjattu tekstiin.
Nuorisovaltuusto	Kiinteistöstrategiassa on tärkeää ottaa huomioon nuorten tarpeet sekä toiveet. Kiinteistöjen suunnittelussa olisi hyvä panostaa nuorille suunnattuihin tiloihin, esimerkiksi nuoris- ja harrastustiloihin. Tärkeää olisi, että strategiassa otetaan huomioon nuorten tarve kokontumiselle ja yhdessä toimimiselle. Kiinteistöstrategiassa olisi myös hyvä painottaa kiinteistöjen energiatehokkuutta sekä käyttökustannuksia. Lisäksi kyläkoulujen asema tulisi jatkossakin tailla, sillä toimivat kyläkoulut voisivat olla tulevaisuussakin Loviisan vahvuus. Olsi myös tärkeää, että kyllien houkuttelevuuteen kiinnittäisiin jatkossakin huomiota. Positiivisena ilmiönä tulee ottaa huomioon Koskenkylän kasvaminen.	Nämä asiat tulee huomioida/päittää palveluverkkoselvityksessä, joka ohjaa kiinteistöstrategiaa. Energiatehokkuuteen on kaupunki jo sitoutunut muilla päätöksillä ja sitä kiinteistöstrategia noudattaa kuten myös käyttökustannustehokkaita ratkaisuja.
Lapsiparlamenti	Väestökehitys ja salkutus Loviisan lapsiparlamenti piti yksimielisesti huonona asiana kaupungin väestön ikääntymistä. Väestörakenteen muuttuminen siten, että alle 15-vuotiaiden määrä vähenee ja yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa tarkoittaa sitä, että infrastruktuuriin tulisi tehdä muutoksia. Päiväkotien ja koulujen lukumäärä tulnee pieneneään. Vaihtoehtoisesti voisi ajatella, että vapautuviin päiväkoti- ja koulutiloihin voisi sijoittaa perustoiminnan lisäksi ikäihmisten asumista ja/tai kahvilatoimintaa, joka lisäksi yhteisöllisyyttä ja tajoaisi parhaimmillaan kaksisuuntaista iloa: ikäihmisille mahdollisuuden seurata lasten arkielämää läheltä ja lapsilla, joilla ei ole isovanhempia tai joiden isovanhemmat asuvat kaukana, olisi parhaimmassa tapauksessa mahdollisuus ”varaisovanhempiin”. Ikääntyvä väestö tarvitsee myös sellaista palvelutarjontaa, joka mahdollistaa hyvän elämän: kivijalkakauppoja paikallisen tuotesaatavuuden turvaamiseksi, ikäihmisille suunnattujen liikuntapaikkojen rakentamista tulisi lisätä perusterveiden ylläpitämiseksi. Pyörätiet ja hidasteet lisäävät turvallisuudentunnetta omatoimiseen liikkumiseen. Koirapustojen lukumäärää voisi kasvattaa. Uusilla ikääntyvillä ihmisillä on koiria ja koirapustot lisäävät yhteisöllisyyttä sekä tarjoavat myös huonojalkaisemmille mahdollisuuden liikkua lemmikkejään tarpeeksi. Asuntotuotannon monipuolistaminen ja sellaisten asuntomuotojen vahvistaminen, joka tarjoaa mahdollisuuden itsenäiseen elämään mahdollisimman pitkään: rivi- ja kerrostaloja omakotiasumisen sijasta, hissejä myös niihin kerrostaloihin, joista ne nyt puuttuvat esteettömän liikkumisen turvaamiseksi. Terveyspalveluja ja ruokakauppoja on löydettävä läheltä asutusta, myös kylliltä. Modernit ikäihmiset kaipaavat varmasti myös moderneja palveluasumisratkaisuja ja -tiloja. Vaikka huomiota on kiinnitettävä ikääntyvään väestöön ja heidän tarpeidensa turvaamiseen on muistettava panostaa myös sellaiseen toimintaan, joka turvaa lapsiperheiden viihtyvyyden ja lisää kiinnostusta kaupunkia kohtaan: päiväkodit ja koulut tulee pitää hyvässä kunnossa ja kouluverkkoa ei tulisi leikata, uimarantojen kuntoa on parannettava ja leikkipuistoista tulee pitää hyvää huolta. Kiinteistöt, joille ei ole enää käyttöä/tarvetta tulisi myydä. Myynnistä saatavat rahat voisi hyödyntää uudisrakentamiseen. Kaupungin tulisi myös aktivisesti huolehtia siitä, että kiinteistöt eivät rapistuisi käytövelvottomiksi. Käyttötarkoituksen mukaan oli usean parlamentin jäsenen ajatuksissa. Käytöstä poistettuja rakennuksia voisi hyödyntää parkour-ratojen ja kiipeilysalien rakentamiseen. Käytöstä poistettuja koularakennuksia voisi hyödyntää kyllien yhteisinä olohuoneina ja esim. harrastustoiminnan keskuksina tai käyttää erilaisten majoituspalveluiden tarjoamiseen. Majoituskapasiteettia oletettiin tarvittavan erityisesti kesällä. Myös paikallismuseoiden perustamista ideoitin. Isoja rakennuksia voisi muuntaa asunoiksi ja parhaisiin voisi perustaa elämyspuistoja eurooppalaisille. Todella huonokuntoisten rakennusten purkamista pidettiin yhtenä vaihtoehtona Koulutuspalvelut Kiinteistöstrategian mukaan Koulutuspalveluiden vastuualue käsittää 12 perusopetusn koulua ja 2 lukiota. Koulujen tilat keetaan yleisesti ottaen riittävän kokoisiksi. Lapsiparlamenti oli tästä täysin samaa mieltä. Osasyinä tilojen riittävyyteen pidettiin pieniä oppilasmääriä ja kouluruokailun jakamista useaan ruokailuvuoroon. Harjunteen koulun ja Tesjoen koulujen ruokaloita pidettiin ahtaina. Yksittäisiä luokkahuoneita pidettiin liian pieninä. Koulurakennuksia ei pidetty kattaaltaan esteettöminä (äänestystulos esteetön kyllä 13 ääntä, esteetön ei 7 ääntä, tyhjää 2). Uusissa kouluissa esteettömyys oli hyvin huomioitu (Koskenkylä). Koululta löytyy hissi, käytävät ovat leveitä ja luiskat löytyvät tarvittavista paikoista (Harjunnine). Vanhemmissa koulurakennuksista esteettömyystilanne oli huonohko: hissit puuttuvat, kynnykset ovat esteinä useissa oviaukoissa ja portailla on paljon. Satunnaisesti löytyy ramppeja ulko-ovilta. Lapsiparlamentin jäsenistä osa mainitsi, että esteettömyys tulisi toteutua kaikissa koulurakennuksissa ja kaikilla lapsilla tulisi olla yhtäläinen oikein liikkua vaivattomasti kaikissa tiloissa. Äänimajakaita ei löydy yhdestäkään koulusta. Myös opasteisiin tulisi kiinnittää huomiota. Niitä löytyy huonosti, jos lainkaan. Remontissa olevassa Generalshagens skolan väistötiloissa pyörätuolla liikkuminen on hankalaa. Koulujen jakotilat herättivät keskustelua. Tiloja löytyy kyllä, mutta ne ovat valittettavan usein varattuja, joten niiden riittävyttä voidaan pitää huonona. Jakotilat ovat myös pieniä. Osa kouluista piti jakotilojaan hyvin äänieristettyinä, mutta osassa kouluja jakotiloina joudutaan käyttämään käytävätiloja. Usean luokan työskentelyä käytävällä pidettiin mahdottomana ratkaisuna. Hiljaisia tiloja kaivattiin lisää. Osassa kouluista luokkatilat ovat jaettavissa, osassa työskentelytiloina käytetään käytävätilojen lisäksi kouluravintolaa sekä henkilökunnan työskentelytiloja sekä kopiointihuonetta. Parakeissa olevan Generalshagens skolan jakotilat ovat olemattomat. Osa parlamentin jäsenistä halusi erikseen muistuttaa, että Loviisan kaupungin voimavara ja vetovoima perustuu siihen, että on myös kyläkouluja. Hyvinvointipalvelut Lapsiparlamentin enemmistö piti uutta kirjistorakennusta tarpeellisenä. (äänestystulos 12-7, 3 tyhjää) Perustelut: Lovisa tarvitsee uuden, modernin ja riikkaan kirjistorakennuksen koska nykyinen on vanha ja huonokuntoinen. Nykyistä kirjastoa pidetään myös pienenä ja vanhanaikaisena. Vetovoima puuttuu. Isompi kirjasto innostaisi lukemaan enemmän koska sinne mahtuisi enemmän suosittuja kirjoja. Myös kesälomailijat löytäisivät paremmin perille isoon kirjastoon. Osan mielestä jo olemassaoleva kirjasto riittää ja kirjastoauto, joka vierailee myös kouluilla, paikkaa niitä puutteita, joita kirjastoverkostossa on havaittavissa. Uuden pääkirjaston sijaan toivottiin myös pienempää kirjastoa kylälle, josta oma kirjasto puuttuu (tsnä). Tesjoen nykyistä kirjastoa pidettiin liian pienenä ja Liljendalin lähikirjasto lahduitti kylän oppilaita. Ruukista katsottuna kirjasto on auttamattoman kaukana. Itse kirjastoa luonnehdittiin myös toimivaksi konseptiksi, vain kirjavalkoimaa tulisi uudistaa. Toiveissa oli myös kopiokone olemassa oleviin kirjastoihin. Lapsiparlamentin enemmistö piti uutta liikuntahallia tarpeettomana. (äänestystulos 17-2, 3 tyhjää).	Huomio eri toimintojen liittamisestä samaan rakennukseen on jo mainittu kohdassa 1.2 Strategian sisälltö. Näitä asioita ei kiinteistöstrategia ohjaa. Nämä asiat eivät ole kaupungin vaikutusvallassa. Toki voidaan eri tavoilla yrittää edistää näitä ja näin myös tehdään. Palveluverkko määrittelee näitä asioita. Kiinteistöstrategian yksi tavoite on luoda periaatteet rakennuskiinteistön jatkokäytöstä. Myynti on yksi vaihtoehto, mutta ei aina mahdollinen. Tuottojen käytöstä päättää valtuusto, eikä asia kuulu strategiaan. Palveluverkko määrittää tilatarpeet ja silloin kartoitetaan, voidaanko rakennuksia ottaa käyttöön muuhun tarkoitukseen. Tämä ei aina ole tarkoituksenmukaista eikä toteutuskelpoista. Ei suoraan kaupungin vallassa. Kaupunki voi tukea tavoitetta muilla päätöksillä. Näin on myös esitetty kiinteistöstrategiassa. Kyselyt asiat määrittää toiminnon järjestäjä, jota ohjaa palveluverkko, ei kiinteistöstrategia. Esteettömyyttä määrittelee jo muu lainsäädäntö ja muut päätökset. Esteettömyys huomioidaan kaikissa uudis- ja saneerauskohteissa ja muualla esteettömyyttä pyritään koko ajan parantamaan. Esteettömyyttä määrittelee jo muu lainsäädäntö ja muut päätökset. Esteettömyys huomioidaan kaikissa uudis- ja saneerauskohteissa ja muualla esteettömyyttä pyritään koko ajan parantamaan. Esteettömyyttä pyritään parantamaan olemassa olevissa rakennuksissa, mutta se ei aina tarkoita, että kaikki tilat ovat saatavettavissa, vaan ne tilat, joissa se on tarpeen (esim. opetustilat). Muita puutteita kartoitetaan ja myös parannetaan kuten esim. valaistustakin. Tämä on uutta tietoa. Toiminta ei ole ilmoittanut tällaisesta, ja väistötila on suunniteltu ja toteutettu esteettömäksi. Asia menee tutkittavaksi. Ei strategia-asia. Tämä asia otetaan aina huomioon hankkeissa. Olemassa olevissa rakennuksissa tilat ovat olemassa, mutta saneerausissa mahdollisuus parantaa asiaa hankkeen puitteissa. Ohjaus tiloista tulee aina toiminnolta. Väistötilat valitettavasti eivät vastaa oikeata rakennusta ja niissäkin kuunnellaan toimintaa niiden toimivuuden takaamiseksi. Ei strategiassa määriteltävä. Palveluverkon määrittelyä, ei kiinteistöstrategian. Palveluverkkoasias, kirjastolle on jo perustettu oma strategian mukainen hankeryhmä.

Perustelut: Loviisassa on jo tarpeeksi suuri ja toimiva liikuntahalli, toista ei tarvita. Jo olemassaolevaa keskustahallia voisi korjata. Joidenkin parlamentin jäsenten mielestä nykyisen käytössä olevan hallin sisäilma on huono ja usein toistuvat korjaukset tulevat kalliiksi. Kaikki eivät näe keskustahallia merkityksellisenä. Agricolahalli, Liljendalin liikuntahalli sekä Valkon monitoimihalli täydentävät hyvin tarvetta. Nämä em. hallit ovat kaikkien kuntalaisten käytössä. Reuna-alueilla on tarjolla kylätaloja sisäaktiviteetteja varten. Ne soveltuvat myös pienimuotoiseen sisäliikuntaan. Osalle reuna-alueiden kylistä naapurikuntien hallit ovat helpommin saavutettavissa. Tesjoelle kaivattaisiin jonkinlaista omaa sisäliikunnan mahdollistavaa tilaa. Toiveissa on oman kuplahallin saaminen Loviisaan. Yleiskommenteja Loviisan rakennuksiin liittyen Vanhaja rakennuksia löytyy aika paljon. Niitä pitäisi korjata ja ne tulisi ottaa paremmin käyttöön. Rakennusarkkitehtuuriltaan hienoja ja Loviisalle tärkeitä rakennuksia tulisi suojella paremmin. Vanhojen kyläkouluja tulisi hoitaa paremmin. Esimerkiksi Valkon koulu kipeästi remontin tarpeessa ja Tessjö skola sekä Ruukin koulu tulisi maalata Erityiskiitos Valkon upeasta päiväkodista. Se oli tärkeä juttu Valkon kylälle. Ylipäätään rakennukset ovat sisätiloiltaan hyviä, mutta ulkoa katsottuina rähjäisiä ja tarvitsisivat pintahuoltoa. Esimerkiksi repsottavat laudoitukset tulisi saada korjatuiksi. Monet talot ovat värittömiä ja yleisilmeeltään tylsiä. Kirkkorakennusten korjaaminen on arvokas teko, mutta vielä löytyy tehtävää. Erityiskiitos Koskenkylän uudesta, suuresta, hyväkuntoisesta koulusta. Isnäsisä ollaan tyytyväisiä koulurakennusprojektin edistymisestä ja siitä, että molempien kieliryhmien koulut saadaan saman katon alle. Samaan aikaan nyt käytössä olleita nykyisiä ruotsinkielisen koulun tiloja on pidetty hyvinä.	Palveluverkkopäätös, ei ratkaista kiinteistöstrategiassa. Kiinteistöstrategia antaa työkalut salkuttamiselle, joka toimii tukena päätöksille kunkin rakennuksen kohdalla. Kiinteistöstrategia ottaa kantaa huoltoon ja ylläpitokorjauksiin, talousarvio määrärahoihin. Kaikki kaupungissa olevat rakennukset eivät kuulu kaupungin omistukseen.
--	--